Kryteria oceniania oraz wymagania edukacyjne z religii
kl. VI

- *Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z religii* zostały opracowane na podstawie „Programu nauczania religii w klasach V–VIII szkoły podstawowej – katecheza mistagogiczna wprowadzająca w historię zbawienia *Bóg jest wśród nas*", zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.
  Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z religii jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania oraz promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373).

- Podręcznik: „Kościół dla człowieka" oraz ćwiczenia.

- Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania opracowano na podstawie:
  - Dyrektorium katechetycznego Kościoła katolickiego w Polsce z 20.06.2001r
  - Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373);
  - Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2024, poz. 438).
  - Statutu Szkoły.

- Nauczyciel podczas pierwszej lekcji religii w nowym roku szkolnym zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi oraz kryteriami oceniania.
- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, ale także wartościowania umiejętności, postaw, rozwoju zainteresowań, motywacji do uczenia się, a przede wszystkim kształtowania cech charakteru, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości.
- Ocenianie wiadomości ucznia z religii ma na celu:
  - systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz jego postępach w tym zakresie,
  - udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu rozwoju,
  - motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
  - dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o trudnościach bądź postępach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Zasady oceniania:

- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

- Praktyki religijne nie podlegają ocenie.
- Każda ocena jest jawna dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów)
- Nauczyciel informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Oceny śródroczne i roczne wyrażone są w skali 1 – 6. W ocenianiu bieżącym stosowana będzie skala ocen: 1, 2, +2, -3, 3, +3, -4, 4, +4, -5, 5, +5, 6.
- Uczeń otrzymuje oceny za:
    - Formy ustne: odpowiedzi, opowiadania odtwórcze i twórcze, wypowiedzi podczas lekcji.
    - Formy pisemne: sprawdziany, testy, kartkówki, ćwiczenia wykonywane podczas lekcji.
    - Aktywność na lekcji: kreatywność, inicjatywę, współpracę w zespole.
    - Aktywność dodatkową, pozalekcyjną: udział w konkursach religijnych – szkolnych i pozaszkolnych, a także za zajęcie najwyższych miejsc lub wyróżnień w konkursach przedmiotowych z religii.
    - Wykonywanie pomocy dydaktycznych, realizację projektów szkolnych.
- Do ustalenia oceny śródrocznej i rocznej wymagane są minimum cztery oceny bieżące.
- Minimum raz w semestrze przeprowadzane będą pisemne sprawdziany wiedzy w formie klasówki. Klasówki zapowiadane będą z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzian pisemny obejmuje materiał z zakresu co najmniej jednego działu (modułu).
- Sprawdzone i poprawione prace nauczyciel powinien oddać w ciągu dwóch tygodni. Prace pisemne uczniów są przechowywane przez nauczyciela na terenie szkoły, do końca roku szkolnego. Rodzice mają wgląd do prac pisemnych na terenie szkoły podczas wywiadówek, dni otwartych lub po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem terminu spotkania.
- Przeprowadzane będą również kartkówki sprawdzające wiedzę z trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być wcześniej zapowiadane przez nauczyciela. Poprawione i ocenione przez nauczyciela będą oddane na najbliższej lekcji.
- Dwa razy w ciągu semestru uczeń ma prawo, bez ponoszenia konsekwencji, zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie bez podawania przyczyny.
- Uczeń ma prawo skorzystać ze zwolnienia z odpowiedzi ustnej w przypadku: zgłoszenia nieprzygotowania lub posiadania pisemnego usprawiedliwienia od rodzica z powodu ważnych zdarzeń losowych.

- Nauczyciel jest zobowiązany do dostosowania wymagań edukacyjnych w związku z indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi oraz edukacyjnymi uczniów posiadających opinie lub orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczną, bądź też na podstawie własnych obserwacji postępów edukacyjnych ucznia:
    - zgodnie ze wskazaniami w opinii lub orzeczeniu wydanymi przez poradnie psychologiczno – pedagogiczną

  oraz:

  w przypadku dysortografii:

  - błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej.

  W przypadku dysgrafii:

- Nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz na testach i kartkówkach.

W przypadku dysleksji:

- Zachęcanie uczniów do czytania krótkich tekstów.
- Wydłużanie czasu pracy.
- Ograniczenie ilości wykonywanych w czasie zajęć ćwiczeń.

Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Posiada wiedzę i umiejętności, które są efektem samodzielnej pracy, wynikają z indywidualnych zainteresowań, potrafi je zaprezentować.
- Jest bardzo aktywny na lekcji.
- Podczas lekcji wykonuje prace i ćwiczenia na ocenę co najmniej bardzo dobrą.
- Osiąga sukcesy w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych, zdobywa
- wyróżnienia lub zajmuje wysokie miejsca.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Posiada pełny zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania.
- Sprawnie posługuje się nabytymi umiejętnościami, jest zawsze przygotowany i bardzo aktywny na lekcji.
- Angażuje się w życie religijne szkoły: w przygotowanie jasełek, misteriów religijnych, rekolekcji.
- Bierze aktywny udział w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował większość wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania i potrafi je poprawnie zaprezentować.
- Jest zawsze przygotowany do katechezy.
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Wykonuje podczas lekcji systematycznie i samodzielnie zadane prace i ćwiczenia.
- Posiada wiedzę i umiejętności pozwalającą na samodzielne jej wykorzystanie, jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Posiada wiedzę i umiejętności niezbędne na danym etapie nauki, pozwalające na rozumienie podstawowych zagadnień.
- Potrafi wyrywkowo stosować wiedzę, proste zagadnienia przedstawia przy pomocy nauczyciela lecz ma braki w wiadomościach.
- Wykonuje podczas lekcji zadane prace i ćwiczenia przy pomocy nauczyciela.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Posiada minimalną wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania.
- Posiada braki w wiedzy i umiejętnościach religijnych, które nie uniemożliwiają mu czynienia postępów w ciągu dalszej nauki.
- Rzadko włącza się w pracę grupy.

- Proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wykonuje przy pomocy nauczyciela.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- Nie spełnia kryteriów wymagań na ocenę dopuszczającą, niezbędnych do opanowania podstawowych umiejętności.
- Podczas lekcji nie wykonuje zadanych prac i ćwiczeń.
- Nie wykazuje żadnego zainteresowania przedmiotem.
- Odmawia wszelkiej współpracy, nie przyjmuje pomocy nauczyciela, nie współpracuje z nim.
- Nie posiada wystarczającej wiedzy i umiejętności objętej programem nauczania dla kl. VI, do kontynuowania nauczania w kl. VII.

<u>Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny:</u>

Na ocenę celującą uczeń:
- Opanował materiał przewidziany programem w stopniu bardzo dobrym.
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przedmiotem.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach religijnych.
- Biegle posługuje się zdobytą wiedzą; posiada wiedzę często wykraczającą poza program nauczania klasy szóstej.
- Opowiada o patronach roku: kim byli św. Stanisław BM i św. Maksymilian Maria Kolbe oraz w czym warto ich naśladować.
- Opowiada o latach młodzieńczych Karola Wojtyły i o jego przyjaźniach.
- Dzieli się swoją wiedzą.
- Jest wzorem i przykładem dla innych uczniów.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:
- Wykazuje się znajomością modlitw i Małego Katechizmu: *Ojcze nasz*, *Zdrowaś Maryjo*, *Modlitwa przed nauką*, *Duszo Chrystusowa*, *Anioł Pański*, *Koronka do Bożego Miłosierdzia*, *Święty Michale Archaniele*, *Aktów: wiary, nadziei, miłości i żalu, Dekalog, dwa przykazania miłości*, *przykazania kościelne*, *sakramenty*, *uczynki miłosierdzia względem ciała*, *uczynki miłosierdzia względem duszy*, *cztery cnoty główne, grzechy cudze, grzechy przeciw Duchowi Świętemu*, *grzechy wołające o pomstę do nieba*, *siedem grzechów głównych*.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte i przedstawia proces formowania się Ksiąg biblijnych.
- Rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii i podaje ich cechy.
- Wymienia niewłaściwe sposoby interpretacji tekstów biblijnych.
- Przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki.
- Wyjaśnia pojęcia: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła.
- Wymienia różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi.
- Charakteryzuje wspólnotę Kościoła jako środowisko rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (Sędziowie i królowie, prorocy, bracia Machabeusze) jako przejawy Bożej wierności i wyraz miłości do człowieka.
- Wyjaśnia pojęcie *psalm* oraz charakteryzuje osobę proroka.

- Podaje przykłady właściwego zachowania się chrześcijanina wobec zła i nieszczęść.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą oraz formy modlitwy.
- Opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.
- Prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła.
- Wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia (przymioty Kościoła).
- Wyjaśnia pojęcia: *misje*, *misjonarz*, *papież*, *prymat papieża*, *Stolica Apostolska*, *Namiestnik Chrystusa*, *kuria rzymska*, *dogmat*, *sobór*, *Tradycja*, *synod biskupów*.
- Wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych Piotra i Pawła.
- Na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia.
- Wymienia największe Kościoły chrześcijańskie pierwszych wieków.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- W oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność.
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wskazuje na inne obrzędy liturgiczne niż sakramenty.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Wyjaśnia pojęcia: *nuncjusz*, *konferencja episkopatu*, *diecezja*, *parafia*, *proboszcz*.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego oraz tłumaczy pojęcie *metropolia*.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, misję św. Wojciecha i tzw. spór o św. Stanisława.
- Wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka.
- Wyjaśnia sens i cel sprawowania liturgii oraz wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym.
- Wymienia elementy Mszy Świętej i wyjaśnia ich znaczenie.
- Opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w Kościele (przykłady ludzi zaangażowanych również współcześnie), rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia.

Na ocenę dobrą uczeń:
- Zna większość modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte i przedstawia proces formowania się Ksiąg biblijnych.

- Opowiada o rodzajach i gatunkach literackich w Biblii.
- Przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki.
- Wyjaśnia pojęcia: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła jako o środowisku rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (Sędziowie i królowie, prorocy, bracia Machabeusze) jako przejawy Bożej wierności i wyraz miłości do człowieka.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.
- Prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła.
- Wyjaśnia, czym są przymioty Kościoła.
- Wyjaśnia większość pojęć: *misje, misjonarz, papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, Tradycja, synod biskupów*.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Wymienia największe Kościoły chrześcijańskie pierwszych wieków.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Wyjaśnia pojęcia: *nuncjusz, konferencja episkopatu, diecezja, parafia, proboszcz*.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego oraz tłumaczy pojęcie *metropolia*.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, misję św. Wojciecha i tzw. spór o św. Stanisława.
- Wymienia elementy Mszy Świętej i wyjaśnia ich znaczenie.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w Kościele.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia.

Na ocenę dostateczną uczeń:
- Zna część modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte.
- Wyjaśnia część pojęć: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła jako o środowisku rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Ogólnie przedstawia świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.

- Omawia etapy powstawania Kościoła i jego przymioty.
- Wyjaśnia część pojęć: *misje*, *misjonarz*, *papież*, *prymat papieża*, *Stolica Apostolska*, *Namiestnik Chrystusa*, *kuria rzymska*, *dogmat*, *sobór*, *Tradycja*, *synod biskupów*.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, zna postacie św. Wojciecha i św. Stanisława.
- Wymienia elementy Mszy Świętej.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w Kościele.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
- Zna kilka modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła.
- Przedstawia wybrane wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Ogólnie przedstawia niektóre świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Wymienia przymioty Kościoła.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i edykt mediolański.
- Wymienia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła.
- Wyjaśnia, co to są sakramenty i jaką pełnią rolę w życiu chrześcijanina.
- Wymienia przykazania kościelne.
- Opowiada o zakonach w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce.
- Opowiada o Mszy Świętej.
- Opowiada o modlitwie.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada ćwiczenia, w których są liczne braki.

Na ocenę niedostateczną uczeń:
- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Poprawa oceny:

- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną uzyskaną ze sprawdzianu po uzgodnieniu terminu z nauczycielem, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.
- W przypadku otrzymania z odpowiedzi ustnej lub kartkówki oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do jej poprawienia w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Uczeń ma prawo do podwyższania oceny rocznej zgodnie z procedurą zapisaną w Statucie Szkoły.